

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Pravi čas, a ne prava beseda.

Dnes je prva seja za te jeseni v državnem zboru. Naši poslanci so bili dotlej pri nas, pri svoji rodbini, sredi svojih volilcev. Ni dvoma, da so vzeli s seboj, na Dunaj marsikatero željo svojih volilcev, prav tako pa je tudi gotovo, da skušajo ji ustreči v drž. zboru, se ve, da kolikor jim bode mogoče. O tem ni dvoma, za to jih poznamo, saj naši poslanci ne nosijo samo dotlej sladkih ust, dokler jim hodi za izvolitev. To je pač pri nemškutarjih navada, a pri poštenih rodoljubih ne, njih vsak si torej prizadevuje, da dela v drž. zboru na to, naj ustreže, zvest svoji obljubi, svojim volilcem, če je to le sploh mogoče.

V tej reči imamo sicer popolno zaupanje v naše sedanje poslance, na kar pa jih moramo vse eno opomeniti, to so nekatere besede, izgovorjene v Celji ali za vse naše slov. ljudstvo pomenljive. O njih so sicer že govorili nekateri naši listi, toda mi smo doslej o njih molčali, da si so nas sila spekle. Nihče drugi pa jih ni govoril, kakor sam c. kr. okrajni glavar v Celji, dr. Wagner in to nasproti Njih veličanstvu svitlemu cesarju. Ko smo pa besede brali, nismo jih v prvem hipu verjeli; to se nam je zdelo nemogoče: na takem kraji pa take besede!

Naj ne storimo komu kake krivice, odložili smo poročilo o njih ter smo čakali, da se razjasni cela stvar, razjasni tako, da onih besedi dr. Wagner ni izrekel ali vsaj ne nasproti Nj. veličanstvu. Doslej pa se to ni zgodilo, žalostna resnica je po takem, da je g. c. kr. okr. glavar v resnici tako govoril, kakor se je bilo v raznih listih bralo. In kaj je govoril? Svitli cesar ga je vprašal, ali prebivajo v Celjskem okraji tudi Slovenci. Na to je odgovoril jim g. dr. Wagner to-le: „Kmetje v okraji so Slovenci, mesto Celje in trgi pa so razven Mozirja in še nekaj po vsem nemški“.

To so bile osode polne besede c. kr. okr.

glavarja, kakor poroča „Südst. Post“ z dne 12. septembra. Mi ne vprašamo po namenu gosp. glavarja pri teh njegovih besedah. Zakaj da tega ne storimo, to razume vsakdo lahko, prepričamo pa to vesti g. glavarja. Našim bralcem moramo pa vendar pokazati, koliko da je na besedah g. dr. Wagnerja resnice.

Zadnje štetje ljudstva sploh ni bilo na korist slov. ljudstvu, vendar pa se nam pokaže iz njega, da živijo tudi v Celji in v vseh trgih Celjskega okraja — Slovenci in to ne v malem številu. Začnimo pri mestu Celje! V tem mestu so našli 4655 Nemcev in še pri vsem tem, da so mnogo Slovencev zapisali za Nemce, vendar tudi 1577 Slovencev. V tem mestu torej prebiva dobra četrtina Slovencev in vendar c. kr. okr. glavar ne ve za-nje!

Ali pogledjmo v trge Celjskega okraja! V Mozirji, na Rečici, v Ljubnem in v Lučah ni Nemca, ko bi ga iskal človek z lučjo o belem dnevu in vendar pozna g. glavar le bolj Nemce!

Po drugih trgih pa je tako-le: Braslovče šteje 311 Slovencev in 2 Nemca. V Gorjem Gradu je 779 Slovencev in 8 Nemcev. V Šent-Juriji je 419 Slovencev poleg 6 Nemcev. Konjice imajo 564 Slovencev in 449 Nemcev. Laški trg šteje poleg 330 Slovencev 336 Nemcev. Šmarje premorejo razven 370 Slovencev še 7 Nemcev. Vitanje pa rajta na 365 Slovencev še 178 Nemcev. Vojnik se hvali 129 Nemcev pri 462 Slovencih. Vransko pa premore pri 630 Slovencev še 52 Nemcev in Žalec se ponaša s 40 Nemci na 547 Slovencev.

Če vzamemo sedaj vse prebivalce v Celjskem okraji v eno število, nahaja se v tem okraji 121.897 Slovencev in 7852 Nemcev. Več je po takem Slovencev, 15krat toliko jih je, kakor Nemcev in vendar so Slovenci samo le na kmetih ali k večjemu „še v Mozirji in po nekaterih trgih!“ Nam se ne zdi potreba, da še k temu kaj pripomenimo, ali naše gg. poslance prosimo, naj reko kedaj — na pravem kraji, pa pravo besedo!

Slovansko pevsko društvo na Dunaji.

Na Dunaji obstaja „slovansko pevsko društvo“ in njegov odbor razpošilja te dni p. n. pevcem in pevkinjam slovanskim na Dunaji naslednje vabilo, naj pristopijo va nj, ter se njegovih pevskih vaj vdeležujejo, kolikor mogoče. Da-si vabilo naših bralcev ne dotika, vendar jim ga priobčimo na željo odbora in to tem rajši, ker iz njega lahko izpoznajo, da živé tudi na Dunaji naši bratje in to v lepi slogi. Odbor piše: Petje je vedno bilo krepak faktor v življenji narodov v obče, posebej pa še slovanskih. S pesnijo Slovan vzdihuje in vriska, s pesnijo se veseli in krepi, v pesni javlja iskrene svoje želje in izrazuje čuvstva svoja, narodna pesem slovanska je čisti in neizkazljeni sok v životnem njegovem deblu.

To jasno spoznanje prisililo je pred več, kakor 30 leti nepozabljive utemeljitelje našega društva, da so razvili na Dunaji zastavo, pod katero naj bi se zbirale razkropljene pevske sile slovanske; s pestovanjem pesmi slovanske gojila bi se naj ob enem tudi prepotrebna iskréna slovanska vzajemnost, da bi v tem dosegel se visoki cilj, da bi vsak sveto služil višim interesom krasni domovini slovanski in vesoljnemu Slovanstvu.

To zastavo je naše društvo več, kakor 30 let čvrsto in visoko držalo kvišku, tej hoče še nadalje verno ostati vztrajno, tudi pri nepovoljnih slučajih; krasna ta zastava bodi tudi v bodočem letu središče, krog katerega se bodo radostno zbirali vsi somišljeniki, katerim je mati narava v prsi usadila navdušeno slovansko srce, a s tem navdušenim srcem podarila jim tudi krasni dar petja.

Vsi vi pevci slovanski, vse vi pekinje slovanske, hičite pod to zastavo, radostno vas bodemo pozdravljali.

Pevske vaje moškega zbora so vsak petek od 1/2 8. do 1/2 10. ure zvečer, I. Salvatorgasse 12, za dame pa vsak ponedeljek od 5. ure popoldne do 1/2 7. ure zvečer v dvorani „Slovanske Besede“ I. Wallnerstrasse 2. Pevsko leto prične se s 1. oktobrom 1891. Členi pevci in podpirajoči sprejemljejo se vsaki dan pri gosp. predsedniku L. Bouchalu I., Tiefer Graben 11. Na veselo svidenje!

Gospodarske stvari.

Kje in kako hočemo dobiti denar.

To vprašanje se sliši med našimi prebivalci prav pogosto; res težavni časi so med nami pa za tega del, dragi kmetič, ne zgubi poguma, bode že bolje. Ako bi mi v nekaterih rečéh, katere ti sledno omenim, ne napredovali,

kazala bi se nam res žalostna prihodnjost. Živina še ne sme zavoljo bolezni na parkljih v tuje kraje, žita imamo malo in še to je slabo, sadje, čeravno ga je dovolj, pa ima slabo ceno, vina smo pričakovali, čeravno ne veliko, pa dobrega, pa kaj vemo? Tako vidiš, moj kmetič, kako je naše upanje, katero smo imeli v sredi leta, po vodi splavalo. Odkod tedaj denar, da plačamo vsaj naše davke?

Naj te, dragi bralec, opomenim na nekaj malega! Pred kakimi desetimi leti kupil si lahko deset do petnajst kokošnjih jajec za 10 kr., kaj jih je pa zdaj podražilo?

Prebrisani trgovci so znašli pot in način, kako se ta majhna reč in rahla stvar z malim stroškom v daljno Angleško in Francosko pošilja; nihče bi ne verjel, da se pošlje vsako leto od naših trgovcev, katerih je več na spodnjem Štajarskem, za več milijonov goldinarjev jajec, ali ni to velika dobrota za naše prebivalce? In to bode leto na leto višje šlo.

Kokoš, tako majhna žival, pa ti lahko neverjetno veliko dobička stori; toraj kmetje, skrbite v prihodnjost, da si kuretnino pomnožite, njih jajca prodajte, denar pa v škrinjico posebej shranite! Čez nekaj mesecev pa ga preštejte, čudili se bode in veselo našteji že skoraj za vse davke, čeravno imate jih veliko. Toraj na ta način, ako pri malem začneš gospodariti, pride ti lahko veliko na kup. Omenil vam bom še prihodnjic več stvari na ta način, da bode z malim začeli gospodariti in do velikega prišli. Potem se ne bode tolikrat slišalo „Kje dobiti denar?“ Zapomnite si toraj pregovor, ki pravi: „Zrno do zrna pogača, — Kamen do kamna palača.“ Josip Vrečko.

Gnjili duh pri mesu.

V vročem poletju pa tudi v topli jeseni se zgodi večkrat gospodinji, da dobi goveje meso v kuhinjo, ki že ima duh po gnjilobi. Tacega pač ne more dati na mizo, kajti zoperno je in ona za-nj ne bode hvale žela. Kaj torej hoče? Mi ji svetujemo, naj stori s tacim mesom tako-le:

Naj se skuha meso dobro in pene naj pobere z juhe, potem pa naj se položi na meso oglje, ki žari pa se ne kadi več od njega. Oglje naj ostane tri ali štiri minote pri mesu in tako potegne ves gnjili duh iz mesa na-se.

Sejmovi. Dne 10. oktobra v Orešji. Dne 12. oktobra v Gomilici. Dne 13. oktobra v Brezji pri Mariboru. Dne 14. oktobra v Imenem (za svinje). Dne 15. oktobra pri sv. Križi tik Slatine, v Račah, v Št. Lenartu pri Slov. Gradci, v Ločah in na Planini. Dne 16. oktobra v Spielfeldu.

Dopisi.

Iz Maribora. (Lepa svečanost) vršila se je v stolnem župnišči v nedeljo sv. Rožnega venca, dne 4. oktobra. Priredila je namreč družba vednega čiščenja, kakor vsako leto, tudi letos razstavo cerkvene oprave. Milostljivi knezoškof otvorili so jo v navzočnosti preč. stolnega kapitola, društvenega odbora in mnogobrojnega vernega ljudstva iz mesta in okolice. Po kratkem nagovoru društvenega predstojnika, preč. g. kanonika Lovrencija Herga, razkladali so premilostljivi višji pastir v pristrčni besedi pomen družbe vednega čiščenja, katera spolnjuje pravilo krščanskega življenja: Ora et labora — Delaj in moli! Spominjaje se razstave svete suknje Gospodove v Treviru, rekli so, da je tudi tukaj razstavljena suknja Gospodova, namreč oblačila, s katerimi se bodo oblačili namestniki Kristusovi in lepšali altarji, na kojih se daruje in shranjuje presveto Telo Jezusovo, in vsi družbeniki, ki so s svojimi milodari ali s svojim trudom pripomogli k tej razstavi, tkali so tako rekoč suknjo Gospodovo. V imenu Pastirja vseh pastirjev zahvalili so se društvenemu odboru, zlasti g. predsedniku, potem vsem udom in sploh vsem vernikom cele škofije, ki so kakor koli pospeševali društvene namene; izrekli so željo, da bi društvo, katero že zdaj šteje nad osem tisuč družbenikov, čedalje bolj rastle in se širilo po vseh župnijah lavantinske škofije, da bi budilo in krepilo živo vero ter vnelo vernike k pobožnemu čiščenju Jezusa v presvetem zakramentu. V ta namen podelili so koncem navzočim in vsem družbenikom višjepastirski blagoslov. Iz letnega poročila je razvidno, da je imelo društvo tekom tega leta dohodkov 1864 fl. 73 kr. in potroškov 1853 fl. 13 kr., tedaj preostane v blagajnici 11 fl. 60 kr. Razstavila je družba: 24 kazul, 16 alb, 14 roketov, 6 vel, 3 plaščke za ciborije, 4 plaščke za spoved, 10 stol, 2 pluvijala, 2 dalmatike, 120 purifikatorij, 84 lavabo prtičev, 50 korporalij, 72 humeralij, 10 pasnikov, 1 mešne bukve za pokojne, 6 altarnih pultev, 14 roketov za strežnike in mežnarje, 12 suknje rudečih, 6 modrih za strežnike, 2 altarni blazniki, 2 rudeči suknje za mežnarje, 2 antipendija.

Iz Ptujkega okraja. (Volitve v okrajni zastop) so končane. Tudi takrat naši kmetje niso poslušali modrosti Janeza Visenjaka iz Zamajec. Meseca avgusta enkrat vabil je predstojnike v neko krčmo na Ptui na pogovor, akoravno bi moral kot župan znati, da je to po postavi prepovedano. Ponujal je sam sebe in Martina Burga iz Jurovec za kandidata, pa nobeden volilec ni maral za-nj in njegove navete. Martin Burg in Matija Merkuš iz Pristove volila sta ž njim. Naj imajo svoje veselje, mi pa se ogiblremo vseh treh. Kdor ni z nami,

je proti nam; kdor ruši slogo, je naš svoražnik! Nemci imajo v okrajnem zastopu dva odvokata, dr. Fichtenau in Hanza Michelitsch. Tudi ravnatelj gimnazije Hanz Tschannet je spet v zastopu. Za dr. Miheliča bilo bi bolje, da bi bil ostal še nekaj časa skrit. Mi še namreč nismo pozabili, da je bil v kazenski preiskavi in celo v obtožbi, in da so obtožbo v Gradcu zatrli. Gospod nam tedaj ne more zameriti, ako mi nočemo ž njim v zboru na eni klopi sedeti! Gosp. ravnatelj Čanet pa bi menda tudi našel v šoli kaj dela! Mi bi mu svetovali, da se gre sprehajati, če ima toliko prostega časa, da ne ve, kam ž njim, ali pa da premišljuje, če bi ne kazalo, da za šolsko knjižnico naroči tudi slovenske knjige, ker študirajo na gimnaziji v Ptuiji prè tudi slovenski fantje! Obnašanje nemških in nemčurskih trgovcev in obrtnikov v okrajnem zastopu pa naj kmetje opazujejo, da se bodo sami prepričali, kako tišči njih in vse, kar je slovenskega, mrzijo in sovražijo. Upati je, da se njih bodo potem ogibali, da njim ne bodo nosili več denarja, da njim ne bodo dali več zaslužka. Ko se bodemo mi vsi poprijeli gesla, svoji k svojim, prišli bodemo na domačih tleh do naših pravic in do veljave. Prej ne! Kdor se zaničuje in ponižuje sam, podlaga je tujčevi peti, bodisi Haložan, Poljanec ali Goričan!

Iz Mestinja. (Župan.) Ko sem bral številko 38 dopis „Iz Sladkogorske občine“, prepričal sem se, da stoji cela navedena stvar na polno resnični podlagi, ter zasluži si omenjeni možiček po svojem štiriletnem nemčurskem delovanju vendar enkrat, da dobi „odpust“. Sicer je župan Jakob Kidrič že davno od c. kr. okr. glavarstva dobil povelje, da ima precej novo volitvo razpisati, a ta se je, da bi en časek še motil z volitvo, pri deželnem odboru v Gradcu s prošnjo obrnil, da naj se volitva novih občinskih odbornikov še odloži. Vzroke, katere je v svoji prošnji navedel, hočemo drugo pot, ako bode sploh potreba, naznaniti. Samo to omenimo, da je deželni odbor županovo prošnjo s tem zavrgel, da je za ta posel politična gosposka, to je c. kr. okrajno glavarstvo v Celji poklicano. Kedaj da bode sedaj volitva, to še ni znano, ker je po zvijači vse zaspalo. Kako čast pa nam ta vsiljenec dela s svojim nemčurskim uradovanjem, to nam kaže ubožno spričevalo, katero Vam, g. urednik, v prilogi pošljem. Smeha Vam bode zadosti. (Resnica! Ured.) Sladkogorski občani, menda tedaj ne bote pri prihodnji volitvi več take ljudi v občinski odbor volili. Še za „račmana“ ga ni potreba. Saj imate vendar druge in boljše možake, kateri vam ne bodo toliko sitnosti in sramote po svetu delali.

Od sv. Jošta na Kozjaku. (Šolske zadeve. Nove stavbe.) Na vedni pritisek okraj-

nega Celjskega šolskega sveta: Šola se mora staviti, je tukajšnji krajni šolski svet dne 28. grudna 1885 kupil Likebevo posestvo s tém pogojem, če šolska oblastva kupčijo potrdijo. Dne 8. junija 1886 pride komisija obstoječa iz gospodov: nadzornika Bl. Ambrožič, inženerja F. Angerle in zdravnika dr. A. Šnedic, ter hišo za dobro spozna s tem, da se šolskim razmeram primerno popravi. Všolanim občinam je gsp. J. Blažič, bivši načelnik kr. šol. svetu, kakor sam trdi, celo zadevo naznanil; občine pa pravijo, da niso o tem dobile nobenega vedenja. Kdo ima prav, dopisnik ne ve. Krajni šolski svet je vplačilo 1365 fl. med občine razdelil; ali občine niso hotele imenovane svote v svoje proračune vsprejeti z raznoterimi — ničevnimi vgovori. Nastala je dveletna pravda, kdo da bode plačal in kdo ne bode plačal? Prvotni posestnik toži za denar po g. dr. Langerju, advokatu v Celji, šolske može osobno, ne pa kr. šols. svet, kakor bi bilo pravilno. Gospod dr. Langer s svojim klijentom prav sijajno propade, kajti šolski može so imenovano posestvo kupili za šolo, ne pa za sebe. Tožnik mora plačati znatne sodnijske troške; krajni šolski svet, oziroma dotične občine pa tožniku glavno svoto. To razsodbo prve inštančije pripoznala je tudi Graška nadsodnija za pravo. Na najvišje sodišče g. dr. Langer ni apeliral, dobro vedoč, da bi bil vsak nadaljnji priziv brez uspeha. Občine se zdaj zaradi plačila jezijo in psujejo stari šolski svet; pa ne pomislijo, da same sebe v obraz bijejo. Zakaj pa pošiljate v šolski svet može, katerih djanje pozneje obsojete? Najdejo se pozamezniki in to še v gosposki suknji, ki trdijo: gspod župnik je kriv, da se je Likebevo posestvo kupilo za šolo. Tako sumničenje je neopravičeno in abotno. Vsak razumen človek vé, da nobeden župnik ne more kupiti posestva za šolo na občinske stroške. Gospod župnik ni krajni šolski svet; temveč ima le jeden in sicer virilni glas v tem zastopu.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar se je vrnil v petek iz Litmerice in so ga na Dunaji vzprejeli slovesno ter so mesto, koder je cesar prišel, veličastno razsvetili. — Visoka vlada tirja, da se izvrši posvetovanje o državnem proračunu za leto 1892 še to leto v obéh zbornicah državnega zbora. Dobro, toda bode še že težava s tem, kajti kedaj pa bi se izgovorili vsi govori, katere imajo gg. poslanci že na papirji? — Prelat Karlon in z njim konservativ na stranka, kolikor je je na nemškem Štajerji, ostane še naprej pri „klubu konservativcev“ na Dunaji. To je sicer modro, edino prav za nemške konservativce, toda vsem vendar-le ni po volji. — V nedeljo so odprli v Beljaku na Ko-

roškem z veliko slovesnostjo novo bolnišnico Franca Jožefa, ali bilo je, da si na slovenski zemlji, pri vsej slovesnosti vse le nemško. Niti ene besede niso imeli za Slovence. — Nemški konservativci so si ustanovili lastno tiskarno v Celovci ter mislijo, da jim bode tako mogoče svoje glasilo „Kärntn. Volksblatt“ izdajati poslej vsaki dan, ali to bode pač le težko. — C. kr. pošta dobi v Ljubljani novo poslopje in zidanje prične se bojda že prihodnje spomladi. — V Novem mestu na Dolenjskem so zaprli štiri dijake za osem dni, ker so neki žalili tamšnjega okr. glavarja v oštariji s slov. petjem. Čudno je to! — V nedeljo so v Gorici zaprli deželno gospodarsko razstavo. Razstava je bila neki lepa, toda preveč v laški podobi. Obiskal jo je bil tudi minister za poljedelstvo, grof Falkenhayn. — V Trstu bodo poslej slov. pridige v cerkvi sv. Antona, tedaj v tisti, y kateri so bile, predno so jih bili v stolno cerkev prenesli. To je nekaj, ali nazaj gremo tako vendar-le, kar nam ne more biti ljubo. — Volitev poslanca v državnem zboru za Istro vrši se dne 31. oktobra in Italijani delajo za necega veleposestnika Polesinio a Slovenci ostanejo pri svojem dr. Laginji. — Odkar je bilo več veljavnih mož iz Dalmacije na razstavi v Zagrebu, sliši se večkrat, naj se Dalmacija združi s Hrvaško. Kakor stojimo sedaj, pa to ne pojde iz lehka. — Na razstavo v Zagrebu prišlo je v nedeljo več Čehov in vzprejeli so jih Hrvatje z veselim živio! — V ogerskem državnem zboru preti huda besedna vojska ter bode tem težje vladi v tej vojski, ker je v nasprotni stranki dobrih pa silnih govornikov. Po vrhu pa je še vselej lažje koga napasti, kakor pa je za-nj se braniti. — Nikjer ne živi toliko judov na kupu, kakor pri Poljaki, v Galiciji, toda sedaj jim jih prihaja že tudi ondi preveč in zato se branijo judov, vsaj tistih, ki prihajajo iz ruskih krajev.

Vunanje države. Velika razvada je pri gspodih dvoboj in ker se vrši v naših dnevih tacih še več, kakor kedaj, zato so izdali sv. oče Leon XIII. posebno okrožnico, ki obsoja to razvado za nekrščansko, za nečloveško. — Po mestih v Italiji prireja sedaj framasonstvo velike rabuke zoper sv. očeta, ker je troje mladih francoskih romarjev bojda žalilo v Rimu spomin pokojnega kralja Viktorja Emanuela. Da se ljudem le hoče taka norija! — Znani francoski general Boulanger se je v unem tednu vstrelil v Belgiji na grobu ženske, ki mu ni zapustila, kakor se je nadjal, dovolje premoženja. Vreden konec nejevernega pustolovca! — V Nizzi so postavili spomenik Garibaldiju; ne sodimo, da ga bodo prebivalci tam za dolgo veseli. — Na Angleškem so dobili novega državnega podtajnika; ta čast velja ondi toliko, kolikor po drugih državah minister za vunanje zadeve. Ime mu je James Lowther in je v rodu

s sedanjim prvim ministrom, lordom Salisburyem. To je brž tudi njegova največja zasluga. — Nemški vladi dela še vedno težave „Welfov fond“ t. j. denar, ki so ga Prusi vzeli kralju Hanoveranskemu in se ve, da niso imeli pravice do njega. Hanoveranci tirjajo denar nazaj, toda nemška vlada se brani. Najbrž že tudi ni več tega denarja, k večjemu še na papirji. — Württenberški kralj je nevarno zbolel in se poroča, da je že umrl. — Ruska carska rodbina se je podala na Dansko ter ostane ondi dalje časa. Ondi je za njo že bolj varno, kakor na domačih tleh. — Vojakov ima Rusija veliko nakopičenih na zapadnih mejah t. j. proti Avstriji in Rusiji. — Iz bolgarske vlade je izstopil minister za pravosodje, dr. Tončev in pravi se, da iz strahu pred sobranjem ali drž. zborom. — Tudi pri srbski vladi se vršijo spremembe, minister za uk in bogočastje je že odstopil in isto namerava storiti tudi predsednik v ministerstvu Pašić. Ta sprememba pa nima menda pomena, kar se tiče političnih vprašanj. — Turški vladi dela preglavico ustaja v Yemenu; doslej je ni mogla zadušiti, da-si je bilo že več bitek v tej nesrečni deželi. — Iz Masave, tedaj iz Afrike, se poroča, da je bila dne 29. septembra huda praska zoper vojsko derviſa Debeb; le ta je podlegel ter prišel ob življenje. — Veliki požari so naredili v Minesoti in Wisconsinu v severni Ameriki veliko škodé, več vasi in naselbin je zgorelo. — „Amerikanski Slovenec“ ni imel v Evropi sreče, kajti že prva številka je prišla v Novem mestu na Kranjskem samo do c. kr. okr. glavarstva ter ga je le-to obdržalo samo za-se.

Za poduk in kratek čas.

Vseobčna deželna jubilejna razstava v Pragi leta 1891.

(Dalje.)

Za stekleno obrtno palačo je najimenitnejša strojevna palača, polna največih strojev českih tvrdk. A stroji ti ne stojé tiho, temveč oni delajo. Velikanska kolesa se vrté pred teboj, gnana z mogočno paro, a ti lahko korakaš po stopnicah na galerije, ki so postavljene nad vsakim strojem, da si ga ogledaš tudi od zgoraj. Tu gledaš strmeč, kako pred tvojimi očmi nastaja umetni led itd. itd. V šolskem velikem poslopji so razstavljeni plodna dela českih ljudskih, deških in dekliških meščanskih, nadaljevalnih, risarskih, obrtnih, strokovnih itd. itd. šol. Tu je videti brezštevne izdelke učiteljev od navadnih do najumetnejših učil, do najtežjih iz sadre modelovanih plastičnih zemljevidov z gorami, trgi mesti itd. Strmeti moraš nad delavnostjo českega učiteljstva in visoko stopinjo českega šolstva. V zvezi s šolsko razstavo se

je vršil dne 6., 7. in 8. avgusta v Pragi veliki učiteljski shod. V Prago je prišlo omenjenih dni nad 9000 učiteljev in skoro polovica njih se shoda radi pomanjkanja prostorov vdeležiti ni mogla. Uvažimo-li, da se na Nemškem, Francoskem itd. enakih shodov vdeleži največ 2—4 tisoč učiteljev, smemo temu shodu dati prvenstvo med vsemi učiteljskimi shodi v Evropi. Shod je pa tudi počastilo več državnih in deželnih poslancev. Dr. Herold državni poslanec in dr. Eiselt namestnik Pražkega staroste pozdravljala sta učiteljstvo s prevažnimi pozdravi: „..... Vi ste prišli v Prago, ko ves česki narod plava v morji radosti, prišli ste iz vseh blagoslovljenih pokrajin Ceske, Moravske in Šlezije v nepričakovano visokem številu, da vidite velike plodove svojega neumornega truda. Vaša šolska razstava je po sodbi strokovnjakov največja in najkrasjša vseh avstrijskih razstav. Danes vidite tukaj in v razstavi, da ste mogočni faktor našega presvetljenega naroda, da ste mogočni jez proti vsem utokom naše šole. Skoro dva milijona naroda se je prepričalo, da so neopravičeni vsi napadi na Vas. Pozdravljamo Vas torej z očitnim priznanjem kot važni faktor visoke kulture naše itd.“

Česki cukrarji so postavili posebno poslopje z vsemi sladrovimi izdelki a pred poslopjem stoji na očitnem prostoru velikansk, kot zvonik visoki sladrorov stožec, predstavljajoči vsakdanjo porabo sladkorja v kraljestvu Českem, namreč 2190. Ta stožec in pa razstava literature je zopet prva razstava v Evropi. Dunajski listi so hvalili to podjetje priporočajoč, da bi se v prihodnje tudi drugod pri razstavah na te izdelke oziralo. (Dalje prih.)

Smešnica 41. Gost sedi pri mizi v krēmi ter gleda pred seboj na krožnik polen juhe, toda on je ne vzame. Hitro priteče na to krčmarica ter ga vpraša, ali mu ne diši juha? „Ne morem“, odgovori ji gost, „ne morem je jesti.“ „Oj“, reče krčmarica, „prinesem Vam pa drugo!“ Kmalu je druga juha na mizi in gost jo vlije na krožnik, pa dene roke križem, ne poskusivši juhe. „Kaj“, vpraša ga krčmarica, „ali tudi te ne morete jesti?“ „Ne morem“, reče gost na kratko. Krčmarica mu prinese tretjo pa godi se ji, kakor pri prvi in drugi. „Za božjo voljo!“ vsklikne zato, „kaj Vam je, gospod, da ne jeste pri nas juhe?“ „Oh“, nategne gost, „oh, saj bi jo jedel, toda žlice, žlice nimam.“

Razne stvari.

(„Kat. tisk. društvo.“) Ker je večkratni gospod dr. Ivan Križanič, korar stolne cerkve in profesor bogoslovja v Mariboru, odložil predsedništvo „kat. tisk. društva“, zato mu podpisano predsedništvo v imenu odbora

izreka pristrčno zahvalo za njegovo dolgoletno in uspešno delovanje v prid tega društva.

Lovro Hrg, korar stolne cerkve in predsednik „kat. tisk. društva“.

(Blagoslovljenje) kapele in zvonov na župnijskem pokopališču pri sv. Magdaleni v Mariboru vrši se prihodnjo nedeljo in sicer storijo to mil. knezoškof ob 9. uri dopoldne, potem pa služijo tudi še sv. mašo v novi kapeli.

(Slov. dijaki) dobijo tudi v Celji podporo v dijaški kuhinji v hiši g. L. Baša, c. kr. notarja v Celji. V odboru te kuhinje so ti-le gg.: Miha Vošnjak, predsednik, prof. Ivan Krušič, namestnik, Fr. Lončar, denarničar, prof. J. Zavadlal, tajnik in odborniki: dr. Jos. Srnec, dr. Ivan Dečko, prof. J. Kosi in c. kr. notar L. Baš.

(Cesarski dar.) Usnjar Gr. Apat v Braslovčah je bil po krivem obsojen v težko ječo za celo življenje in je bil že štiri leta v ječi v Karlovi v Gradci. Ko se je potlej pravi mórilec izdal na smrtni postelji, izpustili so, se ve, da Apata in svitli cesar so mu podarili sedaj 800 gld. odškodnine.

(Nova železnica.) Minoli petek in soboto so si ogledovali nekateri gospodje svet, kodi bi se naj gradila železnica od Hrvaške meje do Slatine in od todi do južne železnice. Od Podplata šli so peš do Bobovega, oziroma do južne železnice, potem so si ogledali progo Grobelno, Šmarje itd. Od deželnega odbora bil je navzoč g. dr. Schmiderer in ravnatelj Wurmb, poslanci pl. Forcher, dr. Jurtela in dr. Kokoschinegg, nekateri gospodje iz Rogateca in Slatine. Ogledovanje imelo je podučivni namen.

(Veselica) priredi se o priliki otvorjenja novih čitalničnih prostorov v Šoštanji dne 11. oktobra 1891 in je na vsporedu: 1. A. Nedved: „Moja Avstrija“, moški zbor. 2. A. Nedved: „Ljubezen in pomlad“, moški zbor s tenor samospevom. 3. Dr. G. Ipavc: „Oblaku“, čveterospev. 4. F. A. Vogel: „Cigani“, moški zbor s tenor-samospevom. 5. A. Hajdrih: „Lastovki v slovo“, čveterospev. 6. A. Foerster: „Pjevajmo“, moški zbor. Med vsako pesmijo koncertna točka godbe iz Šmarja pod vodstvom kapelnika Štefan Kovača. Vstopnina za osebo 50 kr., za obitelj 1 gld., za kmetske ude 20 kr. Čisti dohodek za dijaško kuhinjo v Celji. Začetek je točno ob 6. uri zvečer. Vstop imajo udje, vabljeni in vpeljeni gostje. Odbor.

(Nova podružnica) družbe sv. Cirila in Metoda snuje se v Trbovljah, kjer obeta biti prav koristna za razširjanje slovenskega rodoljubja.

(Govorica) Da pride v sedanjo vojašnico Franc - Jožefovo zunaj Mariboru učilišče za kadete, ta novica je bojda prišla prerano med ljudi. V brambovskem ministerstvu na Dunaji ne mislijo bojda na to.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani so darovali rodoljubi od sv. Križa nad Mariborom 4 gld. 21 kr. ter je tamošnji župnik, č. g. Jožef Sattler še dostavil pomenljivo geslo: „Naj nesloga zgine, z drage domovine!“

(Goveje meso) ima v Mariboru jako visoko ceno pri mesarjih. Kilo mesa prodaja se od 50 do 65 kr. Poprek mu je cena od 60 do 64 kr.

(Okrajni odbor Ptujski) se je takole sestavil: Zelenik Jože, posestnik načelnik, Ožgan Simon, notar v Ptuji, načelnika namestnik; odborniki so: Krajnc Martin, posestnik na Gori, Greif Anton v Šikolah, Brenčič Miha iz Žabjaka, Ožgan Simon v Ptuji, o. Klement Šalamun, gvardjan v Ptuji, Fürst Konrad v Ptuji. — 6 Slovencev in eden Nemeec.

(Železnica.) Da se zgradi železnica iz Maribora na Zeleni travnik, zato se poteguje poseben odbor v Mariboru. Kakor je znano, kopa se v Zelenem travniku izvrsten premog in je torej za Maribor koristno, ako se železnica v resnici do tje izpelje.

(Puška repetirka) v vprašanih in odgovorih s slovarčkom služi kaj dobro c. in kr. vojakom v pouk. Drobna knjižica, sestavljena od g. Andr. Komel pl. Sočebrena, c. kr. majorja v pokoji, priporoča se sama in stane 20 kr. pri vseh knjigotržcih na Slovenskem.

(„Tagespost“) glasilo nemških liberalcev v Gradci, je prinesla naš zadnji vvodni članek v nemški prestavi. Nam je to čisto pogodu, tako vsaj izvedo nemški bralci, kako sodimo pri nas njih vsiljene „dobrote“.

(Mala mesta.) V naši državi je troje mest tako malih, da šteje skorej vsaka vas več prebivalcev, kakor katero teh mestec. V Rudnikih na Českem je tako mesto Platz s 325, v Tirolah Vils s 540 in v Spodnji Avstriji Dürnstein s 569 prebivalcev.

(Žito.) Lani je bilo vse žito, kar se ga je pridelalo v naši državi vredno: pšenica 5,740.000, rž 5,750.000, ječmen 1,080.000, oves 5,770.000, torej je bilo vse žito skupaj 18,340.000 goldinarjev vredno.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali č. gg.: R. Šuta, dekan v Zavrčah 10 fl., Jakob Marzidovšek, c. kr. vojaški kaplan v Gorici, Jurij Žmave, župnik na Remšniku in Jakob Hribernik, spiritual v kn.-šk. duhovnišči v Mariboru, vsak po 5 fl. in Andrej Fišer, kaplan v Šoštanji 2 fl., g. dr. Fr. Firbas, c. kr. notar v Brežicah 5 fl. Bog plati!

(Priloga.) Tvrdba J. Heller-ja na Dunaji razpošilja, kakor se vidi iz dnešnje priloge, gospodarske stroje vsake vrste tudi v naše kraje. Kdor si hoče kaj od nje naročiti, lahko še poprašja pri enem ali drugem, čijih imena so v prilogi, da izvé, kako in kaj.

(Kužna bolezen) v gobci in na parkljih že pojemlje pri živini. Uradno je preklicano, da je v Slov. Bistrici ponehala in upa se, da se izgodi tako tudi k malu po drugih krajih, kjer se je bila lotila živine.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Iv. Zadavec, kaplan pri sv. Marku nižje Ptuja, stopi zavoljo boleznih začasno iz službe ter pride na njegovo mesto novomašnik č. g. Al. Čilenšek za kaplana na isti župniji.

Loterijske številke:

Trst 3. septembra 1891	17, 44, 73, 24, 36
Linc " " "	32, 69, 22, 63, 37

Oznanilo.

Dne 2. januarja 1892 začne se polletni poduk na deželni podkavalni šoli v Gradcu in odda se pridnim in potrebnim kovačem 10 deželnih štipendij po 50 gold. s prostim stanovanjem, kolikor še bo prostora v zavodu; potem še od večih okrajnih zastopov in kmetijskih podružnic enako po 50 gld.

Pogoji so 18-letna starost, zdravje in krepka vzrast, domovinska pravica na Štajarskem, dobro dovršena ljudska šola in delovanje vsaj dveletno kot kovaški pomočnik.

Vrh tega se mora še vsak prosilec z reverzom zavezati, da bode poduk dovršivši podkavalno obrt najmanj 3 leta na Štajarskem, oziroma v tistem okraju, od katerega je štipendijo prejel, kot mojster ali pomočnik izvrševal.

Prošnje z reverzom, s krstnim in domovinskim listom, s spričevalom o zdravju in o šolskem poduku, z učilnim pismom, delavsko knjigo ter s spričevalom o premoženju in obnašanju, naj se vložijo pri deželnem odboru najdalje do 15. dne novembra 1891.

Kovači, ki jim ni toliko za štipendijo, kolikor samo za poduk, pa se naj z dokazom 18-letne starosti, dobro dovršene ljudske šole in delalskega poleg učilnega lista, dveletnega delovanja v kovačiji, v prvih treh dneh podučevanja pri ravnatelju šole oglasijo.

V Gradcu, dne 29. septembra 1891.

Od štaj. dež. odbora.

Za 500 gold. gotovega plačila

je na prodaj majhno posestvo, obstoječe iz 1½ orala zemlje in sicer njiv, vinograda, sadunostnika in zidane, z opeko krite hiše. To posestvo je eden četrt ure od lepega, živahnega trga s sedežem več c. kr. uradov in slovite romarske cerkve oddaljeno in bi bilo posebno ugodno rokodelcu, pa tudi dninarju je primerno.

Kupaželjni, ki zmorejo 500 gld. — pod to ceno se ne odda — takoj plačati, pozvedó vse natančneje vsled uslužnosti pri administraciji tega časopisa.

2-3

Prodaja pod ceno.

Iz konkursnih mas Jäger & Comp. ter Eng. Jäger-ja prodale se bodo tudi pod ceno po sodni dražbi premakljive stvari, cenjene nad 6400 gld.

dne 5. oktobra v Račah pri Mariboru, potem hiše, njive in travniki, cenjeni nad 31.000 gld. (šest posebnih oddelkov)

dne 23. oktobra v Mariboru pri sl. c. kr. okr. sodnji za desni breg Drave.

2-2

Upravitelj mas.

**Sredstvo
zoper**

živinsko kugo, šen pri svinjah, muhe v hlevih, vsakovrstni mrčes, gnjilobo in otrpnjenje lesa, domačo in zidno gobo, mokro zidovje,

je edino le izvrstni

Barthel-ov izvorni carbolineum,

ki da lesu 3—4kratno trpežnost in lepo rudečkasto barvo. Pregled brezplačno. 5 kgr. po pošti fl. 1.50, 100 kgr. 16 gld. iz Dunaja.

Stroški mali — korist tisočerna.

Kakovost nepresežljiva.

**Mihael Barthel in drug,
na Dunaji X., Keplergasse 20.**

(Ustanovljena 1781.)

10-10

Dopluje se slovensko.

Janez Ogriz
puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preskušene na c. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z zvamko tega zavoda.

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

1-6

Vsega zdravlilstva

Dr. Oton Mayr,

dosluzeni klinični asistent,
ordinira pri vseh znotranjih in zunanjih
bolezni, kakor tudi posebno pri očnih
bolezni in operacijah.

Maribor, Glavni trg šte. 4, I. nadstropje,
(poleg Bancalari-jeve lekarne.)

Naznanilo.

V nedeljo, dne 18. oktobra t. l. popoldan
ob 3. uri vrši se v Neuwirtovi hiši v Vuh-
redu redno letno zborovanje „družbe sv. Cirila
in Metoda za Vuhred-Marenberg“ s sledečim

Sporedom:

- a) Poročilo denarničarja;
 - b) Volitev uovega odbora;
 - c) Sprejem novih udov in letnih doneskov.
- Po zborovanju tombola.

Načelnik.

Orgljarska in mežnarska služba

se odda v sv. Mikavžu pri Slov. Gradci. Več
pové cerkveno predstojništvo. 2-2

Preselitev!

Usojam svojim čč. kupcem in p. n.
občinstvu uljudno naznaniti, da sem se
s svojo

rokovičarsko prodajalnico

ustanovljena leta 1836

v gosposki ulici šte. 16 v zgornjo
gosposko ulico št. 24 nasproti
kavarni Furche poprej Pichs preselil.

Izrekujoč svojim čč. kupcem za mi
skazano zaupanje najtoplejo zahvalo
prosim ob enem tudi v prihodnjic za
obilen obisk in obljubim najboljše blago
in točno postrežbo.

Maribor v septembru 1891.

S spoštovanjem

A. Buchta,

rokovičar in bandagist.

2-5

Prisrčno zahvalo

izrečem slavnej zavarovalnej družbi „North
British“, katera mi je po svojem zastopniku
gospodu Fran Ksav. Petek na Ljubnem po
požaru, dne 15. septembra t. l. povzročeno škodo
hitro pregledala ter celo zavarovalno vsoto točno
izplačala.

Jaz priporočam vsacemu to družbo.

Ljubno, dne 5. oktobra 1891.

1-2

Jožef Vololek, p. d. Božič.

Posestvo z zidanim poslopjem,
z opeko pokrito, pri
lepi stezi in blizo železne postaje, 5 oralov zem-
lje, se prodaje po nizki ceni pod roko. 2-2

Slovenec k Slovencu!

Tvrdba Stibernik Celje

rotovške ulice št. 2

poleg K. Vaniča ali Drag. Hribar-ja
priporoča svojo veliko zalogo vsako-
vrstnih **klobukov**: mehkih in tr-
dih v različnih barvah in oblikah, ka-
kor: garantirana pravi **zajčjeki**
kosmati, korint-rdeči, zeleni, rjavi in
črni, pravi kastorji, mehki, le 45 gra-
mov težki v sortiranih barvah.

Razno **perje** za lišp in perje za
lovske klobuke, kakor tudi
pristna **Sokolska peresa**.

Veliki izbor šifon- in berkail **srajc**
belih in pisanih **domačega iz-
delka**. Najmočnejše Oxfort-srajce
za delavce, fine zavratnike in manšete
v raznovrstnih modnih oblikah. Žepne
rutice bele in pisane, platnene in iz ši-
fona. Nogovice za gospode bele in bar-
vaste pletene in birkane, garantirano
pravo angleško belo in pisano
kavčuk - perilo popolnoma enako
šifon- in berkail-perilu. **Kravate**,
vedno najnoveje v vseh izvršbah in raz-
ličnih barvah, kakor tudi gumbe (knofe)
za manšete. 2-3

Svoji k svojim!